

hvorfor en variabel varierer fra sted til sted – dette kan anmelderen ikke akceptere, men meningen er illustrativ for den tendens, bogen repræsenterer.

Anden del beskriver først vanskeligheden ved udvælgelsen af arealenhed, dernæst de synspunkter, som kan benyttes over for arealenheden og dennes indhold. For en geograf er det foruroligende, at udvælgelsen af elementar-arealer altid farver indholdets talbillede. Det siges direkte, at befolkningstætheder ofte er usammenlignelige mål, matematisk set. Elementararealer med data kan betragtes som

1) elementer i en summeret helhed ex. sognestatistik/landsstatistik, 2) rumlige udsnit med en vis benyttelse, 3) rammer for en forekomst, 4) led i sammenligninger, 5) dele af et afhængighedsmønster, 6) mangfoldiggørelser af observationer, hvis stedlige aspekt iøvrigt er irrelevant. Tredie og sidste del omtaler analysen af arealmæssige data ud fra de forskellige synspunkter.

Afsnittene om udbredelser, rumlige strukturer, og stedlige variationers kausalitet er meget tankevækkende. Bogens sidste to afsnit giver et fremmedartet syn på fastlæggelsen af regioner og målingen af tidsmæssige ændringer.

Utydelige konturer af en »teoretisk geografi« dukker op i ens tanker efter endt læsning. De 12 sider med litteratur og 3 sider stikord støtter denne fornemmelse.

Hans Kuhlman.

William L. Garrison et al.: *Studies of Highway Development and Geographic Change*. University of Washington Press, Seattle 1959. Udgivet i samarbejde med „Bureau of Public Roads of the Department of Commerce“ og „Washington State Highway Commission“. 294 sider + 16 pagineret med romertal. Tabeller, diagrammer, bykort og fotografier.

20,5 × 26,5 cm. Pris \$ 7,50.

Bogen kan anbefales, dels fordi den belyser den aktuelle vejdebat i Danmark, dels fordi den repræsenterer en skole blandt amerikanske geografer. Denne skole kan karakteriseres ved en stærk stræben efter at finde love og principper i det geografiske rums ordning. Den megen teori kan virke lidt søgt.

Der indledes med en problempresentation og teoretiske overvejelser angående den gevinst, som udbygningen af veje kan bibringe steder og mennesker, en matematisk formalisering forsøges her, som iøvrigt gennem hele bogen. Derefter gennemgås detailhandlens placering i byerne, det konstateres, at handlen koncentrerer sig til forskellige typer af centre i et vist hierarkisk-geografisk mønster, som er tydeligt influeret af vejnettet. (Christaller og Lösch refereres, blandt andre). Udbygningen af vejene, specielt motorvejene, synes at fremme detailhandlens koncentration og centralisering, hvorved steder vokser eller visner efter uafklarede regler. Beboelsesområder er naturligvis også påvirket af vejnets art og placering, idet tidsafstandene for arbejdsrejser og indkøbsrejser m. m. er vigtige lokaliseringsfaktorer. Anmelderen undrer sig over de lange, daglige rejser, som amerikanere reelt foretager.

Bogen afsluttes med en interessant redegørelse for lægevæsenets loka-

lisering og gevinst i relation til vejsystemets ændring, et eksempel på forbruger og »producenter«s tab og fortjeneste som følge af vejsystemet. Bogen med dens lange litteraturliste er en fortrinlig indgang til moderne trafik- og bygeografi, selvom de reelle oplysninger, der gives, er få.

Hans Kuhlman.

Contributions internationales à la Morphologie des versants. Zeitschrift für Geomorphologie, Supplementband 1. Göttingen 1960. Gebrüder Borntraeger, Berlin. 240 sider. $17 \times 24\frac{1}{2}$ cm. 20 fig. 50 fot. 9 kort.

»Commission pour l'étude des versants de l'Union Géographie Internationale« står for udgivelsen af denne publikation, der fremtræder som supplementsbind af »Zeitschrift für Geomorphologie.« Det emne, studiet af terrænskråninger, som er denne kommissions arbejdsfelt, kan ved første betragtning synes meget specielt. Nærmere betænkt er begrebet »versants«, hældninger, når det ikke limiteres til blot at omfatte stærkt skrånende overflader, særdeles omfattende, så vidtspændende, at store dele af jordoverfladen omfattes deraf: de aride zoners svagt hældende pedimentflader, og hele skråningsspektret igennem til Dolomiternes lodrette bjergmure.

De 27 afhandlinger belyser emnets mange forskellige sider de metoderiske såvel som de tematiske og de regionale. Den stærke interesse, der er fremme i tiden for periglaciale fænomener, præger denne artikelsamling, idet solifluktionsfænomenerne behandles af flere forfattere. Også en række andre klimaregioners, således de fugtige tropeområders, specielle formudvikling belyses. Mulighederne for eksakt vurdering af dalsidernes tilbagerykning udnyttes i Det Franske Centralmassiv, hvor daterede lavastrømme stedvis har udfyldt dale, hvis nedre skrånninger af lavaen er beskyttet mod erosion, medens dalsiderne over lavaniveauet har kunnet nedbrydes, hvorved dalprofilet er udvidet. Katastrofers betydning for skråningers udvikling illustreres ved beskrivelse af et mellemtyrsk bjergskred ved Göttingen. Dette skred ved Mackenröder Spitze er blevet detaillert opmålt og kortlagt topografisk, morfologisk og med hensyn til vegetationsdække. Det ualmindeligt smukt udførte kort i målestok 1:1.000 medfølger som bilag.

De 7 af handlingerne har karakter af kommenterede bibliografier – en særdeles nyttig form for kommissionsvirksomhed, tidsbesparende for fagfolk ved at give en lettilgængelig oversigt over, hvilke arbejder der er gjort inden for et fagområde.

Axel Schou.

Internationale Beiträge zur Karstmorphologie. Zeitschrift für Geomorphologie, Supplementband 2. Commission on Karst Phenomena in IGU. Göttingen 1960. Gebrüder Borntraeger, Berlin. 107 sider. $17 \times 24\frac{1}{2}$ cm. 33 fig. 34 fot. 3 kort.

Den Internationale Geograf Unions Karst-Kommission har med denne publikation på effektiv måde bidraget til oplysning om de nyeste resultater inden for studiet af karstlandskaberne.

De ti afhandlinger behandler, dels de mange klimatiske varianter af